

D/288/00.04.02/2021

267 §

Hallituksen esitys kaavoitus- ja rakentamislaki / lausuntopyyntö

Kunnanhallitus 23.11.2021 267 §

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyyntö koskee myös samassa yhteydessä esitettyjä muutoksia eräisiin muihin lakeihin. Lausunto tulee toimittaa lausuntopalveluun tai ympäristöministeriön kirjaamoon viimeistään 7.12.2021. Voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki tuli voimaan vuoden 2000 alussa. Toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia maankäyttö- ja rakennuslain voimassaoloaikana ja myös näköpiirissä oleva kehitys haastaa uusiin toimiin. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla parannettaisiin sääntelyn vaikuttavuutta erityisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, kiertotalouden edistämiseksi, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi, rakentamisen laadun parantamiseksi sekä alueidenkäytön ja rakentamisen päätösten ja tietosisällön valtakunnallisen digitaalisuuden mahdollistamiseksi.

Tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelu käynnistettiin parlamentaarisesti keväällä 2018. Työ organisoitiin asettamalla työryhmä, parlamentaarinen seurantaryhmä ja laaja sidosryhmäfoorumi (ympäristöministeriön päätös 24.4.2018). Työryhmä nimitti lisäksi kuusi valmistelijaostoa, joissa oli jäseninä ympäristöministeriön virkamiehiä ja pysyvinä asiantuntijoina sidosryhmäfoorumiin kuuluvien tahojen edustajia. Eduskuntavaalien jälkeen parlamentaarisen seurantaryhmän kokoonpano muuttui osittain (ympäristöministeriön päätös 26.6.2019). Toimielimet asetettiin 31.12.2021 asti. Valmistelun aikana järjestettiin lisäksi lukuisia seminaareja ja työpajoja sekä kuultiin laajasti eri sidosryhmien edustajia. Lausuntopyynnön kohteena on ympäristöministeriön ehdotus uutta kaavoitus- ja rakentamislakia koskevaksi hallituksen esitysluonnokseksi.

Tavoitteet

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Tavoitteena on lisäksi muun muassa edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietopalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat. Lausunnonantajia pyydetään esittämään näkemyksensä myös vaihtoehtoisesta mallista.

Kuntanäkökulmasta keskiössä on kunnallisesta, kunnan asukkaiden, itsehallinnosta huolehtiminen. Hausjärven kunta on huolissaan lakimuutosten vaikutuksista kuntien toimintaan ja talouteen. Kuntien tulee pystyä jatkossakin huolehtimaan kaikista asukkaistaan ja toimijoistaan samoin kuin heidän palveluistaan ja elinympäristöstään kestäväällä tavalla. Kuntien on psytyttävä yhteensovittamaan erilaisia intressejä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti.

Kuntien toiminnassa on keskeistä lainsäädännön kokonaisuus, eikä lakiuudistuksia voida tarkastella toisistaan irrallisina paloina tai valtionhallinnon vastuualueiden jaottelun mukaisesti. Kuntien toiminnan ja talouden näkökulmasta on arvioitava eri lakiuudistuksia (mm. lunastuslaki, luonnonsuojelulaki, digitaalisaation lakihankkeet, ilmastolaki) ja niiden vaikutuksia kokonaisuutena.

Kuntakentän ollessa suuren muutoksen edessä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelstustoimen järjestämisen uudistuksen myötä, tulisi varsinkin nyt pidättäytyä uusien merkittävien toiminnallisten muutosten tai lisärasitteiden säätämisestä kunnille. Kustannukset eivät ole katettavissa verojen ja palvelumaksujen kortotuksin.

Lakiluonnoksen materiaalit löytyvät lausuntopalvelusta osoitteesta:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=17b78d7d-ad1b-41fb8b5b-a9e7e0c798fd>

Linkit:

- Kuntaliiton lausunnon löydät täältä:

https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/KRL_Lausunto_Final_28102021_TR%2BMR.pdf

- Kuntaliiton MRL-uudistukseen liittyvän aineiston löydät osoitteesta www.kuntaliitto.fi/mrl

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia:

Hausjärven kunta katsoo, että lakiluonnosta uudeksi kaavoitus- ja rakentamislakiksi (KRL) ei tule viedä eteenpäin nyky muodossaan eikä tarvittavien muutosten tekeminen ja niiden vaikutusten arvioiminen näyttäisi olevan mahdollista kaavaillussa aikataulussa. Hausjärven kunnan arvion mukaan lakiluonnos veisi kehitystä moni paikoin päinvastaiseen suuntaan kuin, mitä kuntien kannalta on toivottu. Uudistus näyttäytyy monessa kohdin valtionhallinnon vallan kasvattamisena kuntien itsehallinnon kustannuksella. Uuden lain tulisi olla nykyistä parempi, eikä sen tulisi heikentää kuntien toimintaedellytyksiä Hausjärven kunta katsoo, että monia lakihankkeella tavoiteltuja asioita voitaisiin saavuttaa paremmin toimintatapoja kehittämällä ja valtion rahoituksen suuntaamisella kuntien kehittämistoiimiin -pitkälti jo nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain puitteissa.

Hausjärven kunnan mielestä nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) on kuntien näkökulmasta edelleen varsin toimiva, eivätkä luonnoksessa esitetyt muutokset yhteisvaikutukseltaan näyttäisi sitä parantavan./kj

Päätös

Kunnanhallitus päätti esityksen mukaan.

Valmistelija(t)

kunnanjohtaja Pekka Määttä ja rakennustarkastaja Pertti Kähönen

Täytäntöönpano

Ote: Ympäristöministeriö

Kunnanhallitus

Kokouspäivämäärä

Pykälä (§)

3

23.11.2021

267

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

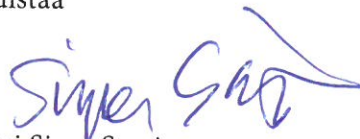
**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen**

Pöytäkirja 25.11.2021
nähtävänä

Tiedoksianto

Asianosaiset:

Otteen oikeaksi todistaa

Asianhallintasihteeri Sirpa Saraja